A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. október 25.*

„Megsemmisítés iránti kereset – Az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozat – Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése – Az Unió kizárólagos hatásköre – Közös kereskedelempolitika – Az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése – A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásai”

A C-389/15. sz. ügyben,

az EUMSZ 263. cikk alapján megsemmisítés iránt 2015. július 17-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: F. Castillo de la Torre, J. Guillem Carrau, B. Hartmann, A. Lewis és M. Kocjan, meghatalmazotti minőségben)

felperesnek,

támogatja:

az **Európai Parlament** (képviselik: J. Etienne, A. Neergaard és R. Passos, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó fél,

az **Európai Unió Tanácsa** (képviselik: M. Balta és F. Florindo Gijón, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatják:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Hedvábná, K. Najmanová, M. Smolek és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben),

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: T. Henze és J. Techert, meghatalmazotti minőségben),

a **Görög Köztársaság** (képviseli: M. Tassopoulou, meghatalmazotti minőségben),

a **Spanyol Királyság** (képviseli: M. A. Sampol Pucurull, meghatalmazotti minőségben),

a **Francia Köztársaság** (képviselik: G. de Bergues, D. Colas, F. Fize, B. Fodda és D. Segoin, meghatalmazotti minőségben),

* Az eljárás nyelve: angol

az **Olasz Köztársaság** (képviseli: G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato),

Magyarország (képviselik: Bóra M., Fehér M. Z. és Koós G., meghatalmazotti minőségben),

a **Holland Királyság** (képviselik: M. Bulterman, M. Gijzen és B. Koopman, meghatalmazotti minőségben),

az **Osztrák Köztársaság** (képviseli: C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben),

a **Portugál Köztársaság** (képviselik: M. Figueiredo, L. Inez Fernandes és L. Duarte, meghatalmazotti minőségben),

a **Szlovák Köztársaság** (képviseli: M. Kianička, meghatalmazotti minőségben),

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: C. Brodie és D. Robertson, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó felek,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, L. Bay Larsen, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas, J. Malenovský (előadó) tanácselnökök, Juhász E., M. Safjan, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas és M. Vilaras bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. június 12-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2017. július 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Bizottság keresetében az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2015. május 7-i 8512/15 tanácsi határozatnak (a továbbiakban: megtámadott határozat) az Európai Unió hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében történő megsemmisítését kéri.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A Párizsi Uniós Egyezmény

2 Az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Uniós Egyezményt 1883. március 20-án Párizsban írták alá, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban vizsgálták felül, és 1979. szeptember 28-án módosították (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11 851. szám, 305. o.; kihirdette: az 1970. évi 18. törvényerejű rendelet; a továbbiakban: Párizsi Uniós Egyezmény).

3 Ezen egyezmény eredeti szövege tartalmazott egy, a későbbi felülvizsgálatok alkalmával át nem vett preambulumbekezdést, amelynek értelmében a szerződő felek „áthatva azon óhajtól, hogy az államaik kötelékébe tartozók által űzött iparnak és kereskedelemnek teljes és hatályos oltalmat biztosítsanak, és hogy a feltalálók jogainak biztosítását és a kereskedelmi ügyletek tisztességét előmozdítsák," elhatározták, hogy egyezményt kötnek.

4 A Párizsi Uniós Egyezmény 1. cikke többek között előírja, hogy az annak hatálya alá tartozó államok az ipari tulajdon oltalmára uniót alkotnak, amely vonatkozik a szabadalomra, az ipari mintára, a védjegyre, a kereskedelmi névre, a származási jelzésre vagy eredetmegjelölésre, valamint a tisztességtelen verseny elleni védekezésre.

5 Ezen egyezmény 2. cikke többek között kimondja, hogy az ezen unió bármely államának joghatósága alá tartozó személyeket, az ipari tulajdon oltalmát illetően az unió összes többi államában megilletik mindazok az előnyök, amelyeket ezen államok vonatkozó törvényei a belföldiek részére biztosítanak, ennélfogva e személyek a belföldiekkel egyenlő oltalomban részesülnek.

6 Ennek keretében az említett egyezmény 10–10. ter cikke kötelezi az Unióban részes államokat, hogy az unió hatálya alá tartozó személyek számára biztosítsanak hathatós oltalmat a tisztességtelen verseny ellen, valamint megfelelő jogorvoslatot, továbbá írják elő az érintett termékek lefoglalását, ha a származásukat hamisan jelölték meg.

7 A Párizsi Uniós Egyezmény 19. cikke értelmében a részes államok kölcsönösen fenntartják maguknak a jogot, hogy egymás között az ipari tulajdon oltalmára külön megállapodásokat kössenek.

A Lisszaboni Megállapodás

8 Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodást 1958. október 31-én írták alá, 1967. július 14-én Stockholmban vizsgálták felül, és 1979. szeptember 28-án módosították (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 13 172. szám, 205. o.; kihirdette: az 1982. évi 1. törvényerejű rendelet; a továbbiakban: Lisszaboni Megállapodás). A Párizsi Uniós Egyezmény 19. cikke értelmében vett külön megállapodásnak minősül, amelyhez az ezen egyezményben részes valamennyi állam csatlakozhat.

9 A jelen kereset benyújtásának időpontjában huszonnyolc állam volt részese e megállapodásnak. Köztük szerepelt hét uniós tagállam, nevezetesen a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Portugál Köztársaság és a Szlovák Köztársaság. Három másik tagállam, nevezetesen a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság és Románia szintén aláírta e megállapodást, azonban nem ratifikálta azt. Az Unió viszont nem volt részese az említett megállapodásnak, amelyhez csak államok csatlakozhattak.

10 A Lisszaboni Megállapodás 1. cikke szerint a hatálya alá tartozó államok az ipari tulajdon oltalmára a Párizsi Uniós Egyezmény által létrehozott unió keretén belül külön uniót alkotnak, és kötelezettséget vállalnak arra, hogy e megállapodás rendelkezései szerint területükön oltalomban részesítik a külön unió többi országának termékeire vonatkozó eredetmegjelöléseket, ha azokat a származási ország e minőségükben elismeri és oltalomban részesíti, és a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) Nemzetközi Irodája lajstromozta.

11 E megállapodás 2. cikkének (1) bekezdése alapján „eredetmegjelölés” valamely ország, táj vagy helység földrajzi neve, ha azt olyan ottani származású termék megjelölésére használják, amelynek minőségét vagy jellegét – kizárólag vagy lényegében – a földrajzi környezet határozza meg, a természeti és emberi tényezőket is beleértve.

12 A fent említett megállapodás 3–7. cikke meghatározza a hatálya alá tartozó eredetmegjelölések oltalmának tartalmát és feltételeit, valamint a WIPO Nemzetközi Irodája általi lajstromozásuk módját. Ugyanezen megállapodás 4. cikke többek között kifejti, hogy ezen oltalom nem zárja ki a külön unió államaiban az eredetmegjelölés tekintetében akár más nemzetközi szerződések – így többek között a Párizsi Uniós Egyezmény – alapján már fennálló oltalom alkalmazását.

13 A Lisszaboni Megállapodás 8. cikke kimondja, hogy az említett oltalom biztosítása céljából szükséges jogi eljárás az e megállapodás által létrehozott külön unió minden egyes államában a nemzeti jogszabályok szerint indítható meg.

14 E megállapodás 9–18. cikke e külön unió intézményrendszerére és működésére vonatkozó rendelkezéseket, valamint az e megállapodással kapcsolatos általános rendelkezéseket tartalmaz.

Az uniós jog

15 Az Unió az 1970-es évektől kezdődően fokozatosan különböző, többek között az eredetmegjelöléssel vagy földrajzi jelzéssel ellátott, bizonyos terméktípusok meghatározását, megnevezését, kiszerelését és címkézését, valamint az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések megadásának, oltalmának és ellenőrzésének feltételeit szabályozó jogi aktusokat fogadott el. Jelenleg a borok, a szeszes italok, az ízesített borászati termékek, valamint más mezőgazdasági termékek és élelmiszerek az érintett terméktípusok.

16 Az uniós szabályozást e tekintetben ma a szeszes italok meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, címkézéséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról, valamint az 1576/89/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. január 15-i 110/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2008. L 39., 16. o., helyesbítések: HL 2009. L 228., 47. o.; HL 2015. L 70., 65. o.), a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek minőségrendszereiről szóló, 2012. november 21-i 1151/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 343., 1. o.; helyesbítés: HL 2013. L 55., 27. o.), a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 347., 671. o.; helyesbítések: HL 2014. L 232., 25. o.; HL 2016. L 130., 9. o.), valamint az ízesített borászati termékek meghatározásáról, megnevezéséről, kiszereléséről, jelöléséről és földrajzi árujelzőinek oltalmáról és az 1601/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 251/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 84., 14. o.; helyesbítés: HL 2014. L 105., 12. o.) alkotja.

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat

A Lisszaboni Megállapodás felülvizsgálata

17 A Lisszaboni Megállapodással létrehozott külön unió közgyűlése 2008 szeptemberében létrehozott egy munkacsoportot, amelynek feladata e megállapodás javítását és vonzóbbá tételét célzó felülvizsgálat előkészítése, megőrizve a célkitűzéseket és az alapelveket.

18 2014 októberében e munkacsoport egyetértésre jutott az erre irányuló jogi aktus tervezetéről (a továbbiakban: a felülvizsgált megállapodás tervezete), amely átveszi a Lisszaboni Megállapodásban szereplő intézményi, eljárásjogi és anyagi jogi rendelkezéseket, ugyanakkor módosítja azok jogszabályhelyét, és bizonyos kiegészítéseket vagy pontosításokat fűz hozzájuk. Ez utóbbiak különösen az e megállapodásban előírt oltalom alkalmazási körére – amelynek a földrajzi jelzésekre való kiterjesztését javasolták (2. és 9. cikk) –, ezen oltalom tárgyi hatályára és az annak végrehajtásához szükséges eljárásjogi eszközökre (4–8. és 11–20. cikk), valamint a kormányközi szervezetek számára biztosított azon lehetőségre vonatkoztak, hogy az említett megállapodáshoz csatlakozhassanak (28. cikk).

19 A felülvizsgált megállapodás tervezetének vizsgálata és elfogadása céljából 2015. május 11. és 21. között diplomáciai konferenciát hívtak össze Genfben. A részvételre a tervezetet előkészítő bizottság által jóváhagyott eljárási szabályzat tervezetének megfelelően a Lisszaboni Megállapodásban részes huszonnyolc állam küldöttségeit, két „külön” küldöttséget – köztük az Unió külön küldöttségét – és néhány „megfigyelő” küldöttséget kértek fel.

20 2015. május 20-án a diplomáciai konferencia elfogadta az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegét, amelyet a következő napon nyitottak meg aláírásra.

A Bizottság ajánlása és a megtámadott határozat

21 Az említett diplomáciai konferenciára tekintettel a Bizottság 2015. március 30-án elfogadta az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló tanácsi határozatra vonatkozó ajánlást.

22 Ezen ajánlásában a Bizottság először is arra hívta fel a Tanácsot, hogy – egyrészt az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésével a közös kereskedelempolitika területén az Unióra ruházott kizárólagos hatáskörökre, másrészt pedig a Lisszaboni Megállapodás céljára és tartalmára tekintettel – az EUMSZ 207. cikkre, valamint az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdésére alapítsa határozatát.

23 Másodsorban a Bizottság javasolta, hogy a Tanács adjon felhatalmazást számára a tárgyalások Unió nevében való lefolytatására, fogadja el az e célból követendő tárgyalási irányelveket, és jelölje ki azt a különbizottságot, amellyel ennek keretében konzultálnia kell.

24 2015. május 7-én a Tanács elfogadta a megtámadott határozatot. A Bizottság ajánlásától eltérően e határozat az EUMSZ 114. cikken, valamint az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdésén alapul.

25 Az említett határozat (2) és (3) preambulumbekezdése a következőképpen indokolja e választást:

„(2) A Lisszaboni Megállapodás nemzetközi rendszere felülvizsgálat tárgyát képezi, a cél – alapelveinek és céljainak megőrzése mellett – annak javítása több tag részvétele érdekében. […]

(3) A felülvizsgált megállapodás [tervezete] az aláíró felek számára az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmára vonatkozó rendszert állít fel, egységes lajstromozás útján. E kérdés a mezőgazdasági eredetmegjelöléseket és jelzéseket illetően az Unió belső szabályozása keretén belül harmonizáció tárgyát képezi, így tehát az Unió (a mezőgazdasági megjelöléseket és jelzéseket illetően) és annak tagállamai között megosztott hatáskörbe tartozik (a nem mezőgazdasági megjelöléseket és jelzéseket és az adókat illetően).”

26 A megtámadott határozat 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A Bizottság és a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállam az Unió hatáskörébe tartozó kérdések tárgyában együttesen jogosult részt venni az eredetmegjelölésekre és földrajzi jelzésekre vonatkozó [felülvizsgált megállapodás tervezetének] elfogadására irányuló diplomáciai konferencián.”

27 E határozat 2. cikke így rendelkezik:

„Az Unió érdekében, az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekben a Lisszaboni Megállapodásban részes hét tagállam gyakorol szavazati jogot a közös álláspont alapján.”

28 Az említett határozat 3. cikke értelmében:

„A tárgyalásokat a mellékletben található tárgyalási irányelvek alapján kell vezetni.”

29 Ugyanezen határozat 4. cikke előírja:

„Az Unió hatáskörébe tartozó kérdésekben a diplomáciai konferencia alatt megfelelő koordinációnak van helye. A konferencia után késedelem nélkül jelentést kell készíteni a Tanács szellemi tulajdonjogi csoportjának.”

30 A megtámadott határozat elfogadását követően a Bizottság kiadott egy nyilatkozatot, amelyben kifejezte egyet nem értését mind a Tanács által hivatkozott jogalapot illetően, mind pedig a tagállamoknak mint az Unió nevében tárgyaló feleknek való kijelölését illetően.

A felek kereseti kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

31 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– tartsa fenn a megtámadott határozat joghatásait a Bíróság ítéletének meghozatalától számított észszerű időn belül a Tanács által meghozandó új határozat hatálybalépéséig;

– a Tanácsot kötelezze a költségek viselésére.

32 A Tanács azt kéri, hogy a Bíróság:

– utasítsa el a keresetet, és

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére;

33 A Bíróság elnöke 2015. november 27-i határozatával megengedte a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság és a Szlovák Köztársaság számára, hogy a Tanács kérelmeinek támogatása végett az eljárásba beavatkozzon.

34 Ugyanazon a napon hozott határozatával a Bíróság elnöke megengedte az Európai Parlament számára, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett az eljárásba beavatkozzon.

35 A Bíróság elnöke 2016. január 12-i határozatában megengedte Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága számára, hogy a Tanács kérelmeinek támogatása végett az eljárásba beavatkozzon, feltéve hogy tárgyalás tartására kerül sor.

A keresetről

36 A Parlament által támogatott Bizottság keresete alátámasztására két jogalapot hoz fel. Az elsőt arra alapítja, hogy a Tanács az EUMSZ 3. cikket megsértve fogadta el a megtámadott határozatot, mivel az annak tárgyát képező tárgyalások olyan megállapodástervezetre vonatkoznak, amely az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik. A második jogalapot arra alapítja, hogy a Tanács megsértette az EUMSZ 207. cikk (3) bekezdését, valamint az EUMSZ 218. cikk (3), (4) és (8) bekezdését azáltal, hogy az Unió hatáskörébe tartozó területen tagállamokat jelölt ki tárgyaló félként, és a megtámadott határozatot nem az alkalmazandó minősített többségi szavazati szabálynak megfelelően fogadta el.

37 Az első jogalap két részből áll. Az elsődlegesen felhozott első rész azon alapul, hogy a megtámadott határozat sérti azon kizárólagos hatáskört, amelyet az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése az Unió számára a közös kereskedelempolitika területén biztosít. A másodlagosan felhozott második rész az EUMSZ 3. cikk (2) bekezdésének megsértésén alapul. Először e jogalap első részét kell megvizsgálni.

A felek érvelése

38 A Bizottság és a Parlament legelőször is kiemeli, hogy az Unió számára az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdésében a közös kereskedelempolitika területén biztosított kizárólagos hatáskör az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése alapján magában foglalja a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásait. E jogcímen egyedül az Unió rendelkezik hatáskörrel a szellemi tulajdonjogot érintő nemzetközi megállapodások tárgyalására és megkötésére, amennyiben e megállapodások céljára és tartalmára tekintettel megállapítást nyer, hogy azok kifejezett kapcsolatot mutatnak a nemzetközi kereskedelemmel, például egységes szabályozás révén megkönnyítik azt. Következésképpen e kizárólagos hatáskör, amely távolról sem korlátozódik a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretei között kötött, a szellemi tulajdonjogok harmonizációjával kapcsolatos megállapodásokra, átfog más megállapodásokat is, különösen olyanokat, amelyeknek esetről esetre történő vizsgálata azt mutatja, hogy elsődlegesen arra irányulnak, hogy a kölcsönösség alapján előnyben részesítsék az áruk vagy szolgáltatások harmadik országokkal folytatott kereskedelmét, ezen áruk vagy szolgáltatások számára ugyanolyan szintű oltalmat biztosítva, mint amelyben a belső piacon már részesülnek.

39 Ezen túlmenően a Bizottság és a Parlament arra hivatkozik, hogy a jelen ügyben a Lisszaboni Megállapodáshoz hasonlóan a felülvizsgált megállapodás tervezete kifejezett kapcsolatot mutat a nemzetközi kereskedelemmel. Vitathatatlan, hogy e tervezet nem rendelkezik a célját kifejezetten meghatározó preambulummal. Mindazonáltal a rendelkezéseinek és a hátterét képező összefüggéseknek a vizsgálata azt támasztja alá, hogy célja és hatása arra irányul, hogy minden tagállam eredetmegjelölései és földrajzi jelzései nemzetközi lajstromozási rendszerbe tartozhassanak, biztosítva azoknak valamennyi részes állam teljes területén az integritásuk vagy közismertségük megsértésére alkalmas, és ebből következően a megfelelő termékek külföldi kereskedelmét károsító használat kockázataival szembeni jogi oltalmát. Ezáltal az említett tervezet javítaná az Unióból származó e termékek harmadik országokba irányuló exportjának a védelmét, amely ennek hiányában az országonkénti lajstromozástól, tehát különböző jogi garanciáktól függne. Következésképpen egy ilyen tervezet teljes egészében az Uniónak a közös kereskedelempolitika területén fennálló kizárólagos hatáskörébe tartozik, még akkor is, ha az oltalmi rendszer felállítását a tagállami hatóságoknak kell végrehajtaniuk az EUMSZ 291. cikk (1) bekezdésének megfelelően. Egyébként az Unió az

EUMSZ 207. cikk alapján már kötött önállóan az eredetmegjelölésekhez és a földrajzi jelzésekhez kapcsolódó nemzetközi megállapodásokat, és a Tanács, amely nem vitatja e gyakorlat létét, nem igazolja a jelen ügyben az attól való eltérés indokait.

40 E körülményekre tekintettel végül a Bizottság és a Parlament úgy ítéli meg, hogy a Tanács tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításakor, hogy a felülvizsgált megállapodás tervezete a belső piacra vonatkozó jogszabályok EUMSZ 114. cikk szerinti közelítésének területe alá, és ezért az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörébe tartozik. Ebből a szempontból a Tanács tévesen állított fel párhuzamot az Unió külső és belső hatáskörei között. Az Uniónak a felülvizsgált megállapodás tervezetének megtárgyalására irányuló hatásköre ugyanis még akkor is fakadhat a közös kereskedelempolitikából, ha egyfelől az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmára vonatkozó közös uniós szabályok maguk a közös mezőgazdasági politikán, valamint a tagállamok jogszabályainak közelítésén alapulnak, illetve ha másfelől az Unió e területre vonatkozó hatásköreit e szakaszban kizárólag a mezőgazdasági termékek eredetmegjelölése és földrajzi jelzései tekintetében gyakorolta, a nem mezőgazdasági termékekre vonatkozó eredetmegjelölések és földrajzi jelzések tekintetében viszont nem.

41 A Tanács és az összes beavatkozó tagállam úgy véli, hogy a felülvizsgált megállapodás tervezete nem tartozik a közös kereskedelempolitika körébe, és így az Uniónak e jogcímen nincs kizárólagos hatásköre annak tárgyalására.

42 E tekintetben lényegében azt állítják, hogy ahhoz, hogy egy olyan nemzetközi megállapodást, amelyet nem a WTO keretei között kell tárgyalni, és amely nem a szellemi tulajdonjog azon kérdéseire vonatkozik, amelyeket a WTO-t létrehozó, 1994. április 15-én Marrákesben aláírt – a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL 1994. L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott – egyezmény (kihirdette: 1998. évi IX. törvény) 1. C) mellékletét képező, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás rendez, az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdésének értelmében „a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásait” rendezőnek tekintsünk, az szükséges, hogy az ilyen nemzetközi megállapodás kifejezett kapcsolatot mutasson a nemzetközi kereskedelemmel.

43 Márpedig a jelen esetben a felülvizsgált megállapodás tervezete nem olyan keretbe illeszkedik, amely alapján elképzelhető, hogy ilyen kifejezett kapcsolatot mutat a nemzetközi kereskedelemmel. Legelőször is a WIPO fogja igazgatni azt, és az e szervezetet létrehozó egyezményből kitűnik, hogy e szervezet elsődleges célja a szellemi tulajdonjogok oltalmának javítására, valamint az e területre vonatkozó nemzeti szabályozások harmonizálására irányuló intézkedések elfogadásának előmozdítása. Ezen túlmenően a felülvizsgált megállapodás tervezetének célja nem a kereskedelemnek az uniós szabályozás harmadik országokra való kiterjesztése révén történő megkönnyítése, hanem az, hogy felállítson egy, a szerződő felek – ideértve az Uniót is, ha ahhoz csatlakozna – teljes területén alkalmazandó mechanizmust a hagyományos termékek megőrzése és a fogyasztók tájékoztatása céljából, hasonlóan az Unió által az EUMSZ 114. cikk alapján az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések területén elfogadott közös szabályokhoz. Végül e tervezet tartalmának vizsgálata megerősíti, hogy e tervezet az EUMSZ 114. cikk szerinti hatáskörbe tartozik, mivel annak célja az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések oltalmára vonatkozó egységes eljárási keret felállítása, és ezen eljárási keret felállítása csak másodlagosan és közvetetten befolyásolja az ilyen megjelölésekkel és jelzésekkel ellátott termékek kereskedelmét.

44 A Tanács mindenestre azt állítja, hogy abban az esetben, ha a Bíróság úgy vélné, hogy az EUMSZ 207. cikk, és nem az EUMSZ 114. cikk a megtámadott határozat megfelelő anyagi jogi jogalapja, az utóbbi cikkre vonatkozó hibás hivatkozást olyan formai hibának kell tekinteni, amely nem

igazolhatja e határozat megsemmisítését. A Tanács ugyanis mindkét esetben egyfelől helyesen jelölte meg az EUMSZ 218. cikket az említett határozat eljárási jogi jogalapjaként, másfelől pedig tiszteletben tartotta a megfelelő eljárási követelményeket, amikor minősített többséggel fogadta el azt.

A Bíróság álláspontja

45 A Parlament által támogatott Bizottság és a beavatkozó tagállamok által támogatott Tanács közötti nézeteltérés miatt meg kell határozni, hogy a közös kereskedelempolitika hatálya alá tartozik-e a felülvizsgált megállapodás tervezete.

46 Az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése kizárólagos hatáskört biztosít az Unió számára e területen.

47 Az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdése értelmében a közös kereskedelempolitika egységes elveken alapul; ez vonatkozik különösen a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira, és a közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

48 E rendelkezésből, amelynek értelmében a közös kereskedelempolitika az Unió külső tevékenységének keretébe tartozik, különösen az következik, hogy az említett politika a harmadik államokkal fennálló kereskedelmi kapcsolatokra, és nem a belső piacon belüli kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozik (2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítélet, C-414/11, EU:C:2013:520, 50. pont; 2017. május 16-i 2/15 [Szingapúrral kötendő szabadkereskedelmi megállapodás] vélemény, EU:C:2017:376, 35. pont).

49 E tekintetben az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az Unió által a szellemi tulajdonjogok területén vállalt nemzetközi kötelezettségek a közös kereskedelempolitika alá tartoznak, amennyiben kifejezett kapcsolatot mutatnak a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokkal, valamint céljuk e kapcsolatok előmozdítása, elősegítése vagy szabályozása, és azokra közvetlen és azonnali hatást gyakorolnak (2017. május 16-i 2/15 [Szingapúrral kötendő szabadkereskedelmi megállapodás] vélemény, EU:C:2017:376, 112. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

50 E politika alá tartozhatnak különösen azok a nemzetközi megállapodások, amelyek tárgya a szellemi tulajdonjogok oltalmának a részes felek területén való biztosítása és megszervezése, amennyiben azok megfelelnek a jelen ítélet előző pontjában felidézett két feltételnek (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítélet, C-414/11, EU:C:2013:520, 58–61. pont; 2017. május 16-i 2/15 [Szingapúrral kötendő szabadkereskedelmi megállapodás] vélemény, EU:C:2017:376, 116., 121., 122., 125. és 127. pont).

51 A jelen esetben, mivel a megtámadott határozat – amint annak címéből következik – a felülvizsgált megállapodás tervezetéről folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásra vonatkozik, azt kell meghatározni, hogy e tervezet alapvetően az Unió és a harmadik államok közötti kereskedelem előmozdítására, elősegítésére vagy szabályozására irányul-e, és ha igen, akkor közvetlen és azonnali hatásokat gyakorol-e ezen kereskedelemre.

52 Ami először is a felülvizsgált megállapodás tervezetének célját illeti, mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy e tervezetnek a preambuluma és a szövegében szereplő egyetlen rendelkezés sem említi kifejezetten e célt.

53 A célkitűzésre vonatkozó kifejezett rendelkezés hiányában azt azon egyezményi háttér alapján kell megvizsgálni, amelybe az említett tervezet illeszkedik.

54 E tekintetben meg kell jegyezni egyfelől, hogy a felülvizsgált megállapodás tervezete – amint az a megtámadott határozat (2) preambulumbekezdéséből kitűnik – a Lisszaboni Megállapodás módosítását írja elő. Másfelől a Lisszaboni Megállapodás a Párizsi Uniós Egyezmény 19. cikkén alapuló megállapodásnak minősül, és azt – amint az 1. és 4. cikkéből következik – ezen egyezmény kiegészítéseként kötötték.

55 E körülmények között a felülvizsgált megállapodás tervezete céljának vizsgálata során legelőször is a Párizsi Uniós Egyezményt kell figyelembe venni, amely azon egyezménycsoport eredetének és alapjának minősül, amelynek e tervezet mindössze a legújabb eleme lesz.

56 Amint az ezen egyezmény 1. és 2. cikkéből következik, annak célja az ipari tulajdon oltalmára szolgáló unió létrehozása, és az ezen uniót alkotó államok személyeinek birtokában levő, különböző formájú ipari tulajdonok – ideértve a származási és eredetmegjelöléseket is – oltalmának biztosítása, kölcsönös nemzeti bánásmódot biztosítva számukra.

57 A Párizsi Uniós Egyezmény továbbá lényegében a nemzetközi kereskedelem előmozdítására és elősegítésére irányul. Ezen egyezmény preambulumából ugyanis kitűnik, hogy azt az ipar és a kereskedelem védelme, valamint az abban részt vevő államok közötti kereskedelmi ügyletek tisztességes jellegéhez való hozzájárulás érdekében fogadták el. Az ipari tulajdonjogok azon egyenértékű és homogén oltalma, amelyet ezen egyezmény biztosít az unió hatálya alá tartozó személyek számára, tehát végeredményben arra irányul, hogy lehetővé tegye ez utóbbi személyek számára, hogy az egyenlőség elve alapján vegyenek részt a nemzetközi kereskedelemben.

58 A jelen ítélet 54. pontjában hivatkozott egyezményi háttérre tekintettel ezt követően a Lisszaboni Megállapodást kell figyelembe venni, amely a Párizsi Uniós Egyezmény kiegészítésére hivatott külön uniót hoz létre az eredetmegjelölések különös területén.

59 Konkrétan, e megállapodás célja a Párizsi Uniós Egyezmény által biztosított általános oltalmon felül olyan különös rendszer bevezetése, amely lehetővé teszi az általa létrehozott külön unió valamely államában oltalom alatt álló eredetmegjelölések számára, hogy nemzetközi lajstromozásban részesüljenek, e külön unió összes többi államára kiterjedő oltalmat biztosítva bármiféle visszaéléssel vagy utánzással szemben.

60 A Lisszaboni Megállapodás célját illetően – amint a főtanácsnok indítványának 79. pontjában kifejtette – meg kell jegyezni, hogy az eredetmegjelölések e megállapodásban szereplő különleges oltalma nem önmagában vett cél, hanem a szerződő felek közötti tisztességes kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére szolgáló eszköz. Az e megállapodással az összes részes állam területén létesített homogén oltalmi szintnek ugyanis az a célja, hogy előmozdítsa az érintett gazdasági szereplőknek az említett államok közötti kereskedelemben az egyenlőség elve alapján történő részvételét.

61 Végül, amint azt a jelen ítélet 17. és 18. pontja kifejti, a felülvizsgált megállapodás tervezete a Lisszaboni Megállapodás célkitűzéseinek és alapelveinek megőrzésére irányul, a megállapodás javítását és vonzóbbá tételét célzó, bizonyos kiegészítéseket fűzve hozzá. A tervezet e célból többek között előírja az említett megállapodás tárgyi hatályának a földrajzi jelzésekre való kiterjesztését, az e jelzések és az eredetmegjelölések számára biztosított oltalom anyagi és eljárási szempontjainak pontosítását, valamint lehetővé teszi az Unió csatlakozását.

62 Mivel a felülvizsgált megállapodás tervezetének a fő célja így a Lisszaboni Megállapodással létrehozott rendszer megerősítése és az e megállapodással létrehozott külön unió keretében az általa a földrajzi jelzések számára bevezetett különleges oltalom biztosításának – a Párizsi Uniós Egyezmény által az ipari tulajdon különböző formái számára biztosított oltalom kiegészítéseként történő – kiterjesztése volt, úgy kell tekinteni, hogy azon, a jelen ítélet 57. és 60. pontjában pontosított egyezménycsoport

által követett cél keretébe illeszkedik, amelynek részét képezi, és különösen, hogy az Unió szempontjából az Unió és az említett megállapodásban részes harmadik államok közötti kereskedelem elősegítése és szabályozása a célja.

63 A Tanács azon érve, amely szerint a felülvizsgált megállapodás tervezetét annak hatálybalépésétől kezdve a WIPO igazgatja, amint a Lisszaboni Megállapodás esetében is, nem kérdőjelezheti meg e következtetést.

64 Kétségkívül igaz, hogy e tervezet az általa előrevetített nemzetközi megállapodás egyik elemének igazgatását – nevezetesen az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések nemzetközi lajstromozásának az e tervezettel létrehozott rendszerét – a WIPO Nemzetközi Irodájára bízza. Az is igaz, hogy ezen nemzetközi megállapodás általában véve e szervezetnek kell igazgatnia. Azokat a részletes szabályokat azonban, amelyeket valamely nemzetközi megállapodás a jövőbeli végrehajtásának és igazgatásának biztosítására előír, azon célok alapján kell értékelni, amelyek a feleket e megállapodás megkötésére vezették, és nem fordítva.

65 Másodsorban, a felülvizsgált megállapodás tervezetének hatásait illetően, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy egy olyan uniós jogi aktust, mint az Unió által kötött nemzetközi megállapodás, a közös kereskedelempolitika keretébe tartozó aktusok kategóriájába kelljen sorolni, nem elegendő az, hogy ezen aktusnak bizonyos kihatásai lehetnek a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokra. Azon, a jelen ítélet 52–64. pontjában vizsgált feltételen kívül, hogy az ilyen aktus céljának lényegében a kereskedelem előmozdítására vagy szabályozására kell irányulnia, közvetlen és azonnali hatásokat is kell gyakorolnia e kereskedelemre (2013. július 18-i Daiichi Sankyo és Sanofi-Aventis Deutschland ítélet, C-414/11, EU:C:2013:520, 51. pont; 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-137/12, EU:C:2013:675, 57. pont; 2017. február 14-i 3/15 [A megjelent művekhez való hozzáférésről szóló marrákesi egyezmény] vélemény; EU:C:2017:114, 61. pont).

66 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az eredetmegjelölések és a földrajzi jelzések kölcsönös oltalmának a felülvizsgált megállapodás tervezetében foglalt rendszere lényegében a rendelkezések három csoportján alapul.

67 Legelőször is, mindegyik szerződő fél köteles anyagi jogi szabályokat bevezetni annak megakadályozására, hogy a valamelyik szerződő fél területén már oltalomban részesülő eredetmegjelölések és földrajzi jelzések a jogosultjaik érdekeit károsító vagy az általuk megjelölt termékek közismertségét veszélyeztető használat tárgyát képezhessék (11. cikk), vagy szokásossá váljanak (12. cikk).

68 Ezenkívül mindegyik szerződő félt terheli azon kötelezettség, hogy jogrendjében olyan eljárásjogi szabályokat vezessen be, amelyek valamennyi érdekelt természetes vagy jogi személy számára lehetővé teszik, hogy az illetékes hatóságoktól és bíróságoktól kérhessék a felülvizsgált megállapodás tervezetében ezen eredetmegjelölések és földrajzi jelzések számára biztosított oltalom tiszteletben tartását, valamint az azokat megsértő személyekkel szembeni eljárás lefolytatását vagy lefolytattatását (14. cikk).

69 A felülvizsgált megállapodás tervezete végül lehetővé teszi az említett eredetmegjelölések és földrajzi jelzések jogosultjai számára, hogy a Lisszaboni Megállapodással létrehozott külön unió egészében érvényes, egységes lajstromozási mechanizmusnak köszönhetően a jelen ítélet előző két pontjában említett különböző rendelkezésekben biztosított oltalomra hivatkozzanak (5–8. cikk).

70 Ezen egységes lajstromozási mechanizmusra tekintettel meg kell állapítani, hogy a felülvizsgált megállapodás tervezete által előrevetített nemzetközi megállapodásnak közvetlen és azonnali hatása lesz, módosítani fogja az Unió és az e nemzetközi megállapodás többi részes fele közötti kereskedelmet szabályozó feltételeket, és mentesíti az e kereskedelemben részt vevő gyártókat azon,

jelenleg az e kereskedelemhez fűződő jogi és gazdasági kockázatok vállalása tekintetében őket terhelő kötelezettség alól, hogy mindegyik szerződő fél illetékes hatóságához kérelmet nyújtsanak be az általuk használt eredetmegjelölések és földrajzi jelzések lajstromozása iránt.

71 A jelen ítélet 67. és 68. pontjában ismertetett kikötéseknek továbbá közvetlen és azonnali hatásuk lesz az Unió és az érintett harmadik államok közötti kereskedelmi kapcsolatokra, valamennyi e gyártónak, valamint minden más érdekelt természetes vagy jogi személynek biztosítva az ahhoz szükséges eszközöket, hogy homogén anyagi és eljárási feltételek mellett ténylegesen tiszteletben tartsák azon oltalmat, amelyet a felülvizsgált megállapodás tervezete biztosít az ipari tulajdonjogaik számára az eredetmegjelölések vagy a földrajzi jelzések károsító vagy tisztességtelen külföldi használata esetén.

72 A felülvizsgált megállapodás tervezete hatásainak ezen értékelését megerősíti azon elemzés, amely alapján a Bíróság arra a megállapításra jutott, hogy a szellemi tulajdonjogok oltalma elengedhetetlenül fontos szerepet tölt be általában az áruk és szolgáltatások kereskedelme, különösen pedig a jogellenes kereskedelem elleni harc terén, az olyan nemzetközi megállapodás, amely a jelen esethez hasonlóan a szerződő felek földrajzi jelzései lajstromozási mechanizmusának és a tisztességtelen versennyel szembeni védelmi rendszerének létrehozatalát írta elő, közvetlen és azonnali hatással volt a nemzetközi kereskedelemre (2017. május 16-i 2/15 [Szingapúrral kötendő szabadkereskedelmi megállapodás] vélemény, EU:C:2017:376, 127. pont).

73 E körülmények között a felülvizsgált megállapodás tervezete által az Unió és az e megállapodáshoz csatlakozó harmadik államok közötti kereskedelemre gyakorolt hatások megfelelnek a jelen ítélet 65. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatban támasztott követelményeknek.

74 E tervezet vizsgálatából így kiderül, hogy az egyfelől alapvetően az Unió és a harmadik államok közötti kereskedelem elősegítésére és szabályozására irányul, másfelől e kereskedelemre közvetlen és azonnali hatásokat gyakorol, és így a megtárgyalása azon kizárólagos hatáskörbe tartozik, amelyet az EUMSZ 3. cikk (1) bekezdése biztosít az Unió számára az EUMSZ 207. cikk (1) bekezdésében említett közös kereskedelempolitika területén.

75 Ennélfogva a Tanács tévesen ítélte meg úgy, hogy a megtámadott határozat a belső piac területére vonatkozó jogszabályok közelítésére vonatkozik, és ezért az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörbe, és tévesen alapozta e határozatot az EUMSZ 114. cikkre, valamint az EUMSZ 218. cikk (3) és (4) bekezdésére.

76 E tévedés a Tanács állításával ellentétben nem tekinthető egyszerű eljárási hibának. Annak következtében ugyanis ezen intézmény megsértette különösen az EUMSZ 207. cikk (3) bekezdésében a közös kereskedelempolitika területére vonatkozó nemzetközi megállapodásokra kifejezetten előírt eljárási rendelkezéseket, és elsősorban a tárgyalások Bizottság általi lefolytatására vonatkozó rendelkezéseket, amint arra a főtanácsnok indítványának 86. és 89. pontjában rámutatott.

77 Ebből következik, hogy a keresetnek helyt kell adni, és a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, anélkül hogy a Bizottság által keresete alátámasztásául felhozott első jogalap második részét és a második jogalapot szükséges lenne megvizsgálni.

A megtámadott határozat joghatásainak fenntartására vonatkozó kérelemről

78 Az EUMSZ 264. cikk első bekezdésének megfelelően, ha a kereset megalapozott, a Bíróság a megtámadott jogi aktust semmisnek nyilvánítja.

79 Az EUMSZ 266. cikk első bekezdése értelmében az az intézmény, amelynek aktusát a Bíróság semmisnek nyilvánította, köteles megtenni a Bíróság ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket.

80 Ezzel együtt az EUMSZ 264. cikk második bekezdése alapján a Bíróság, ha azt szükségesnek ítéli, megjelölheti a semmisnek nyilvánított jogi aktusoknak azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.

81 A jogbiztonság indoka folytán különösen élhet ezzel a jogkörrel, amennyiben a Tanács által az EUMSZ 218. cikk szerinti, nemzetközi megállapodások tárgyalására és megkötésére irányuló eljárás keretében elfogadott határozat veszélyezteti az Uniónak az érintett nemzetközi megállapodásban való részvételét vagy annak végrehajtását, noha az Unió erre vonatkozó hatásköre nem kétséges (a nemzetközi megállapodások aláírására vonatkozó határozatokat illetően lásd: 2013. október 22-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-137/12, EU:C:2013:675, 80. és 81. pont; 2014. június 24-i Parlament kontra Tanács ítélet, C-658/11, EU:C:2014:2025, 90. pont; 2015. április 28-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-28/12, EU:C:2015:282, 61. és 62. pont).

82 A jelen esetben a Bizottság azt kéri, hogy a megtámadott határozat megsemmisítése esetén a Bíróság a Tanács által az EUMSZ 207. és az EUMSZ 218. cikk alapján elfogadandó új határozatnak a jelen ítélet kihirdetésének időpontjától számított észszerű határidőn belüli hatálybalépéséig tartsa fenn e határozat joghatásait annak érdekében, hogy ne sodorja veszélybe azon tárgyalások eredményét, amelyek érdekében elfogadta e határozatot.

83 Mivel e tárgyalások az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegének elfogadásával az említett határozat hatálybalépését követően befejeződtek, és mivel az Unió annak elfogadásában való részvételére vonatkozó hatásköre nem kétséges, helyt kell adni a Bizottság kérelmének.

84 Következésképpen a megtámadott határozat joghatásait fenn kell tartani a Tanács által az EUMSZ 207. és az EUMSZ 218. cikk alapján elfogadandó új határozatnak a jelen ítélet kihirdetésének időpontjától számított – hat hónapot meg nem haladó – észszerű határidőn belüli hatálybalépéséig.

A költségekről

85 A Bíróság eljárási szabályzata 138. cikkének (1) bekezdése alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A jelen esetben a Tanácsot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a Bizottság részéről felmerült költségek viselésére.

86 Egyébiránt az eljárási szabályzat 140. cikkének (1) bekezdése értelmében az eljárásba beavatkozó tagállamok és intézmények maguk viselik saját költségeiket. A jelen esetben a Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, az Egyesült Királyság és a Parlament maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló, felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásról folytatandó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2015. május 7-i 8512/15 tanácsi határozatot az Európai Unió hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében megsemmisíti.

2) A 8512/15 határozat joghatásait fenn kell tartani az Európai Unió Tanácsa által az EUMSZ 207. és az EUMSZ 218. cikk alapján elfogadandó új határozatnak a jelen ítélet kihirdetésének időpontjától számított – hat hónapot meg nem haladó – észszerű határidőn belüli hatálybalépéséig.

3) A Bíróság az Európai Unió Tanácsát kötelezi a költségek viselésére.

4) A Cseh Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, Magyarország, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága, valamint az Európai Parlament maga viseli saját költségeit.

Aláírások